

Školní vzdělávací program školní družiny Základní školy Černá Hora

Počet oddělení: 4

Počet vychovatelek: 4

Ředitel základní školy: Mgr. Vlastimil Šíbl

Telefon: 516 527 526

E-mail: pesova@zscernahora.cz

www: <http://www.zscernahora.cz/>

Platnost dokumentu: od 14.12.2022

Na tvorbě ŠVP se podílely vychovatelky: Daniela Pešová

Dita Koupá

Jana Kolaříková

Školní vzdělávací program školní družiny Základní školy Černá Hora

Charakteristika ŠD

ŠD zabezpečuje fyzický, psychický a sociální rozvoj dítěte. Nabízí aktivity výchovy mimo vyučování a plynule navazuje na RVP 1. stupně. Tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Činnost ŠD vychází z požadavků a zásad pedagogiky volného času.

Cíl vzdělávání

Všestranně harmonicky rozvinutý člověk.

Důležitým prvkem tohoto cíle je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také správnými postoji k životu. ŠVP usiluje o vytvoření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům.

Prezentace ŠD:

- výstavy výtvarných a rukodělných činností při různých příležitostech
- školní akademie
- den otevřených dveří
- projektový týden na dané téma
- karneval
- výrobky k různým svátkům (Velikonoce, Vánoce, Den matek)
- nástěnky a výzdoba prosklených prostor škol
- internetové stránky
- spolupráce s prvním stupněm při různých aktivitách

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují čtyři kvalifikované vychovatelky, které si své odborné zaměření prohlubují v akreditovaných kurzech, seminářích i samostudiem.

Ekonomické podmínky

Na základě §11 vyhlášky MŠMT č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, stanovil ředitel školy za účastníka ve školní družině měsíční poplatek 100, -Kč splatný ve třech splátkách. Úplata za ŠD je využita na nákup materiálu a vybavení pro činnost ŠD.

Materiální podmínky

Prostory jsou vybaveny:

- nábytkem,
- pomůckami a materiály pro výtvarné činnosti,
- stolními hrami, stavebnicemi
- molitanovými stavebnicemi a sestavami.

Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně obnovováno a doplňováno.

Podmínky pro činnost ŠD

Přihlašování a odhlašování

Ve školní družině vychovatelky zajišťují přihlašování a odhlašování účastníků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům. O zařazení účastníků do ŠD rozhoduje ředitel školy. Za pobyt účastníků ve ŠD je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitel školy na základě kalkulace provozních nákladů. Platby se provádí předem na tři měsíce v hotovosti. Pokud za účastníka není zaplacen poplatek, ředitel školy může rozhodnout o jeho vyřazení z družiny od prvního dne dalšího měsíce. Rodiče, nebo jiní zákonní zástupci účastníka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí rozsah docházky účastníka a způsob odchodu ze ŠD. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti účastníka v ŠD, odchylky od docházky účastníka, nebo pokud má účastník odejít ze ŠD jinak, či s jinou osobou sdělí rodiče písemně.

V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod a odchod účastníků, kteří navštěvují ŠD s ranním provozem a také účastníků přestupujících do jiného oddělení.

Organizace činnosti

Provozní doba ŠD je od 6³⁰- 7⁴⁵ a 11²⁰- 16⁰⁰ hodin.

Činnost ŠD probíhá v těchto místnostech: prostory ŠD- dvě oddělení zařízené, jako herna, dvě oddělení zařízené ve třídě. Dále tělocvična, počítačová učebna, cvičný byt, školní hřiště a sportovní areál.

Oddělení ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 30 žáků, denně přítomných.

Bezpečnost práce

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP, jako ve školním řádu. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Účastníci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

Dokumentace

- zápisní lístky pro účastníky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce
- přehled výchovně vzdělávací práce
- třídní knihy jednotlivých oddělení, docházkový sešit
- školní vzdělávací program ŠD
- vnitřní řád školní družiny
- kniha úrazů

Obsah vzdělávání

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování, zejména formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností, které navazují na RVP 1. stupně a řadí se do tematických okruhů: **Člověk a jeho svět – 1. Místo, kde žijeme**

2. Lidé kolem nás

3. Lidé a čas

4. Rozmanitost přírody

5. Člověk a jeho zdraví

Místo, kde žijeme – poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti. Tematické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb v obci, regionální Pověsti, místní tradice, dopravní výchova.

Lidé kolem nás – osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy.

Lidé a čas – budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umění využívat správně a účelně volný čas.

Rozmanitost přírody – vycházky a pobyt v přírodě, pozorování změn v přírodě, využití encyklopedií k určování rostlin a živočichů, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ochrana přírody.

Člověk a jeho zdraví – poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, zásady první pomoci.

Výchovné a vzdělávací postupy ve školní družině směřují k získávání a osvojení klíčových kompetencí.

1. Kompetence k učení: Své zkušenosti uplatňuje v praktických situacích. Dokončí započatou práci a kriticky zhodnotí své výkony. Klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Získává vědomosti z jiných zdrojů a pramenů a získané poznatky dává do souvislostí.

2. Kompetence k řešení problémů: Účastník se učí problém pochopit, přemýšlí o jeho příčinách. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli a hledá způsoby řešení. Umí si obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si za tyto rozhodnutí odpovědnost. Rozlišuje správná a chybná řešení. Započaté činnosti dokončuje, obtíže překonává houževnatostí.

3. Komunikativní kompetence: Účastník komunikuje kultivovaně, naslouchá druhým, ovládá mimoslovní komunikaci. Komunikuje bez ostychu s okolím. Myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami. Vyjadřuje vlastní názor. Z informací pokládaných informačními prostředky si vybírá.

4. Sociální a interpersonální kompetence: Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. K povinnostem přistupuje odpovědně. Dokáže přijmout kompromis. Respektuje pravidla, je schopen respektovat jiné, spolupracuje v týmu. Odhaduje rizika svých nápadů. Rozhoduje o svých činech, uvědomuje si, že za své činy odpovídá a nese důsledky.

5. Občanské kompetence: Účastník vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dovede se jim bránit. Uvědomuje si svá práva a práva druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Osvojuje si pracovní návyky, dodržuje bezpečnost a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení ŠD. Respektuje kulturní hodnoty národa, etnika, sociální skupiny.

6. Kompetence k trávení volného času: Účastník účelně tráví volný čas, rozvíjí své zájmy v individuálních a organizovaných činnostech, tyto činnosti si vybírá, rozvíjí svou schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci zátěže ze školy. Odmítá nevhodné nabídky pro trávení svého volného času.

Školní vzdělávací program školní družiny respektuje požadavky pro volný čas: požadavek ovlivňování volného času, požadavek dobrovolnosti, požadavek zajímavosti a zájmovosti, požadavek aktivity, požadavek citlivosti a citovosti, požadavek seberealizace.

Na naší škole je možno vzdělávat účastníky se specifickými vzdělávacími potřebami. Tyto účastníky je možno zařadit do školní družiny podle jejich zdravotních možností.

Člověk a jeho svět		1.tématický okruh Místo, kde žijeme	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<u>Cesta do školy</u> kompetence 1,4,5,6	Pravidla silničního provozu v okolí školy, bezpečnost na cestě	Vycházky obcí, orientace v okolí školy, dopravní hry, výroba dopravních značek, soutěže, omalovánky s dopravní tematikou	Beseda se členy České policie, dopravní hřiště
<u>Naše škola – naše ŠD</u> kompetence 1,2,3,4,5,6	Seznámení s činnostmi, spolupráce s učiteli, kroužky v ŠD a ve škole, společné akce s 1.stupněm ZŠ	Školní hřiště, tělocvična, vycházky kolem školy – hry a sportovní činnosti	Den otevřených dveří pro rodiče a děti (zahájení školního roku, zápis do 1. třídy)
<u>Náš domov</u> kompetence 2,3,4,5,	Námětové hry na rodinu, stavíme dům z kostek, vyprávíme si o životě naší rodiny	Zařizujeme si svůj dům – kreslíme vystřihujeme	
<u>Naše obec</u> kompetence 1,2,3,4,5,6	Námětové hry na poštu, obchod....., hrajeme si na návštěvníky naší obce	Na vycházkách hledáme dominanty naší obce, kreslíme místa kam rádi chodíme(kolektivní práce naše obec), seznamujeme se posláním různých institucí(obchod, pošta, lékárna, domov důchodců....)	Návštěva a beseda v knihovně, prohlídka pivovaru a zámku Projekt „ Dominanty Černé Hory“

Člověk a jeho svět		2.tématický okruh Lidé kolem nás	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<u>Rodina</u> kompetence 3,4,5	Sourozenci, rodiče, prarodiče- vztahy v rodině, povolání rodičů, společné trávení volného času, rodinné fotografie	Výtvarné činnosti, četba, výroba dáreků	Školní akademie Vánoční besídka
<u>Život v ŠD</u> kompetence 2,3,4,5,6	Klidné a příjemné prostředí, vztahy dítě – vychovatelka – rodič, náplň volného času, respektování potřeb dítěte, dodržování dohodnutých pravidel	Udržování hraček a her v čistotě, vhodné zacházení. Výzdoba ŠD, nástěnky na chodbě	
<u>Škola</u> kompetence 2,3,4,5	Třídy, ředitel, správní zaměstnanci, pracovnice ve ŠJ – orientace ve vztazích, ocenění práce druhých, odpovědnost za své chování, spolužáci, chování k žákům s postižením, rasové rozdíly	Výtvarné činnosti, kolektivní hry	
<u>Svátky a oslavy</u> Kompetence 1,2,3,4,5,6	Vyprávíme si o různých svátcích a tradicích	Vyrábíme přání a dárky k různým příležitostem	Karneval

Člověk a jeho svět		3.tématický okruh Lidé a čas	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<u>Roční období</u> kompetence 1,2,6	Změny v přírodě, tradice, tradiční zvyky, kalendář	Vycházky, pozorování, výrobky a výtvarné činnosti	Kuličkoviada
<u>Historie</u> kompetence 1,2,4	Historie kolem nás – památky, zvyky, pověsti, odlišnosti způsobu života v různých obdobích od pravěku k dnešku. Práce předků – řemesla	Četba pověstí, dětské časopisy, výrobky a výtvarné činnosti	
<u>Volný čas</u> kompetence 5,6	Sport, kroužky, podpora individuálních zájmů, získávání dovedností (míče, kruhy, stolní tenis.....)Zvyšování sebevědomí, touha zlepšovat se	Cvičení na míčích, florbal, atletika, pohybové hry	
<u>Cesta životem</u> kompetence 1,2,3,4,5,6	Průběh lidského života od narození po smrt, role rodiny, láska, úcta ke stáří	Výtvarné a rukodělné činnosti, dárky, přáníčka	Den matek
<u>Měření času</u> kompetence 1,2,3,	Vyprávíme si o různých měřidlech času	Na vycházce pozorujeme měřidla času v obci a také je kreslíme a vyrábíme	

Člověk a jeho svět		4.tématický okruh Rozmanitost přírody	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<u>Rostliny</u> kompetence 1,2	Rostliny na louce, v lese, na zahrádce, za oknem, hospodářské rostliny, stromy a keře	Poznáváme rostliny, význam pro člověka, využití, pěstování - ukázky, četba, výstavky.Pozorujeme klíčení rostlin. Výtvarné činnosti, výrobky	
<u>Zvířata</u> kompetence 1,2	Domácí zvířata, zvířata v lese, v ZOO, na poli, ptactvo, ryby, plazi, chov domácích mazlíčků	Výtvarné činnosti, výrobky ze sádky, textilu, četba – bajky, příběhy, pohádky se zvířecími hrdiny. Dramatizujeme jednoduché pohádky	
<u>Voda, vzduch, slunce</u> kompetence 1,2	Co dýcháme – význam pro život, ochrana ovzduší. Koloběh vody. Pramen-potok-řeka-moře. Význam vody a slunce pro život	Vycházky, pokusy – změna skupenství vody.... Výrobky – např. větrník, papírový drak	
<u>Roční období</u> kompetence 1,2,3,4,5,6	Písničky a básničky s přírodní tematikou. Vyprávíme si o změnách v přírodě	Výtvarné činnosti a výrobky k danému období	Jaro – Kuličkováda Podzim – Halloween Zima – Návštěva krmelce- dárky pro zvířata
<u>Životní prostředí</u> kompetence 1,2,4,5	Poznej a chraň! Třídíme odpad, pomáháme při úklidu svého bydliště, školy a družiny	Ochrana rostlin a živočichů- ohrožené druhy. Léčivé rostliny, houby. Pozorujeme v přírodě. Využíváme encyklopedie, internet	

Člověk a jeho svět		5. tématický okruh Člověk a jeho Zdraví	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<u>Hygienické návyky</u> kompetence 1,3,5	Režimové momenty a sebeobslužné činnosti. Vedeme děti k pravidelné hygieně, vyprávíme příběhy na toto téma, četba pohádek	Didaktické hry, navození prožitkových situací – hra s panenkami, ordinace dětské lékařky	
<u>Zdravotní prevence</u> kompetence 1,4,5	Vhodné oblečení, dodržování hygienických návyků	Každodenní pobyt venku, otužování	
<u>Zdravý životní styl</u> kompetence 1,2,3,4,5,6	Dodržujeme životosprávu – pitný režim, vitamíny	Vycházky do okolí, soutěživé hry na hřišti, atletické odpoledne. Výtvarné činnosti a výrobky. Zdravý jídelníček Zimní radovánky	Odpoledne s vařením. Připravíme občerstvení pro své kamarády
<u>Moje tělo a zdraví</u> kompetence 1,2,3,4,5,6	Upozorňujeme na nebezpečí úrazu při hrách, sportech, sezónních činnostech, manipulace s předměty, TV chvílky	Seznámení s lidským tělem – nemoci a zdraví. Vycházky, sportovní odpoledne v tělocvičně	
<u>Prevence úrazu</u> kompetence 1,2,6	Upozorňujeme na bezpečnost při hrách	Vycházky s dopravní tematikou	Dopravní hřiště